

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

จากการศึกษาและวิเคราะห์ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองลิขสิทธิ์ในงานศิลปกรรมที่อยู่ในรูปแบบของ Non-Fungible Tokens ทั้ง 4 ประเด็นตามที่สารนิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษาสามารถสรุปได้ดังนี้

5.1.1 Non-Fungible Tokens ที่มีสินทรัพย์อ้างอิงเป็นงานศิลปกรรมเป็นงานอันมีลิขสิทธิ์หรือไม่

จากการศึกษาและวิเคราะห์ในหัวข้อ 4.1 พบว่า ในประเทศไทยไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายฉบับใด รวมทั้งกฎหมายลิขสิทธิ์ที่กำหนดนิยามของคำว่า Non-Fungible Token (NFT) ไว้ โดยเฉพาะ ปัจจุบันมีเพียงประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ที่ กข. 18/2564 เรื่องหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล (ฉบับที่ 11) ที่ให้นิยามของ “Non-Fungible Token (NFT)” ไว้ทำนองว่าเป็น โทเคนดิจิทัลที่เกิดจากการนำเทคโนโลยีมาใช้แสดงความเป็นเจ้าของหรือให้สิทธิในสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือที่เฉพาะเจาะจง โดยไม่สามารถใช้โทเคนดิจิทัลประเภทและชนิดเดียวกันและจำนวนเท่ากันแทนกันได้

กรณี NFTs ที่มีสินทรัพย์อ้างอิงเป็นงานศิลปกรรมนั้นพบว่า NFTs แต่ละโทเคนเป็นโทเคนดิจิทัลซึ่งถือเป็นหน่วยข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่สร้างขึ้นโดยกระบวนการที่เรียกว่า “Asset Tokenization” ดังนั้น NFTs ถือเป็นทรัพย์สินอย่างหนึ่งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และ NFTs บางโทเคนอาจถือเป็นสินทรัพย์ดิจิทัลที่ต้องตกอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561 ซึ่งจะต้องพิจารณา NFTs แต่ละโทเคนเป็นรายกรณีไป

ในแง่ของกฎหมายลิขสิทธิ์ NFTs โดยตัวเองไม่ใช่งานอันมีลิขสิทธิ์เนื่องจากไม่อาจถูกจัดเป็นงานอันมีลิขสิทธิ์ประเภทใดประเภทหนึ่งภายใต้พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 อย่างไรก็ตาม NFTs อาจมีความสัมพันธ์กับงานศิลปกรรมที่เป็นสินทรัพย์อ้างอิงของ NFTs ในแง่ที่ว่า NFTs เป็นวัตถุที่ใช้ในการบันทึกงานหรือเป็นสื่อในการแสดงออกซึ่งงานศิลปกรรมที่เป็นสินทรัพย์อ้างอิงของ NFTs เท่านั้น กล่าวคือ ภายใต้กฎหมายลิขสิทธิ์ของประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศอังกฤษ งานจิตรกรรมและงานภาพถ่ายที่อยู่ในรูปแบบ NFTs นั้นถือเป็นกรณีที่มีการบันทึกงานใน NFTs

ซึ่งเป็นวัตถุสื่อกลางที่จับต้องได้ตามหลักเกณฑ์เรื่องการบันทึกงานได้ (Fixation) ในทำนองเดียวกัน ภายใต้กฎหมายลิขสิทธิ์ของประเทศไทย การนำงานจิตรกรรมหรืองานภาพถ่ายใด ๆ มาสร้างเป็น NFTs ถือเป็นวิธีการหรือรูปแบบของการแสดงออกซึ่งงานสร้างสรรค์ตามหลักเกณฑ์เรื่องการแสดงออกซึ่งความคิด (Expression of Ideas) ปรากฏในมาตรา 6 วรรคแรกแห่งพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ซึ่งวางหลักการไว้ว่างานสร้างสรรค์ที่จะได้รับความคุ้มครองลิขสิทธิ์ต้องมีการแสดงออกซึ่งงานให้ปรากฏโดยวิธีการหรือรูปแบบใดก็ได้ ทั้งนี้กฎหมายไม่ได้กำหนดให้การบันทึกงานลงบนสื่อที่จับต้องได้เป็นเงื่อนไขการได้มาซึ่งลิขสิทธิ์แต่หากมีการบันทึกงานลงบนสื่อที่จับต้องได้ย่อมถือว่าการบันทึกงานนั้นเป็นวิธีการแสดงออกซึ่งงานให้ปรากฏรูปแบบหนึ่ง

5.1.2 งานศิลปกรรมที่อยู่ในรูปแบบของ Non-Fungible Tokens จะได้รับความคุ้มครองภายใต้กฎหมายลิขสิทธิ์ของประเทศไทยอย่างไร

สำหรับขอบเขตการศึกษาของสารนิพนธ์เล่มนี้มุ่งศึกษาแต่เฉพาะงานศิลปกรรมประเภทงานจิตรกรรมและงานภาพถ่ายที่อยู่ในรูปแบบของ Non-Fungible Tokens (NFTs) จากการศึกษาและวิเคราะห์ในหัวข้อ 4.2 พบว่างานจิตรกรรมและงานภาพถ่ายได้รับความคุ้มครองลิขสิทธิ์ในฐานะงานศิลปกรรมทั้งตามกฎหมายลิขสิทธิ์ของประเทศไทย ประเทศอังกฤษและประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งการให้ความคุ้มครองลิขสิทธิ์ในงานจิตรกรรมและงานภาพถ่ายที่อยู่ในรูปแบบของ NFTs นั้นจะต้องพิจารณาถึงหลักเกณฑ์การได้มาซึ่งลิขสิทธิ์ที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยลิขสิทธิ์ที่มีผลใช้บังคับของแต่ละประเทศ

จากการศึกษาหลักเกณฑ์การได้มาซึ่งลิขสิทธิ์ที่ปรากฏตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ประกอบกับแนวคำพิพากษาของศาลไทยพบว่างานอันมีลิขสิทธิ์ต้องมียุทธศาสตร์ประกอบพื้นฐานดังต่อไปนี้ ได้แก่ (1) ผู้สร้างสรรค์ต้องแสดงออกซึ่งความคิด คือแสดงออกซึ่งงานสร้างสรรค์ใดให้ปรากฏด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่ง (ตามหลักเกณฑ์เรื่อง Expression of Ideas), (2) งานสร้างสรรค์ต้องเกิดจากความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ด้วยตนเองของผู้สร้างสรรค์ (ตามหลักเกณฑ์เรื่อง Originality), (3) ผู้สร้างสรรค์ต้องใช้ความวิริยะอุตสาหะในการสร้างสรรค์งาน, (4) งานสร้างสรรค์นั้นต้องมิได้ทำซ้ำหรือดัดแปลงจากงานอันมีลิขสิทธิ์ของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต, (5) งานสร้างสรรค์นั้นต้องเป็นงานอันมีลิขสิทธิ์ประเภทที่กฎหมายบัญญัติรับรอง และ (6) งานสร้างสรรค์นั้นต้องเป็นงานที่ไม่ขัดต่อกฎหมายด้วย ดังนั้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่าหากงานจิตรกรรมหรืองานภาพถ่ายที่อยู่ในรูปแบบของ NFT เข้าองค์ประกอบพื้นฐานดังกล่าวข้างต้นก็ควรได้รับความคุ้มครองลิขสิทธิ์ในฐานะงานจิตรกรรมหรืองานภาพถ่ายภายใต้พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 เช่นเดียวกับงานจิตรกรรมหรืองานภาพถ่ายทั่วไปที่มีการแสดงออกซึ่งด้วยวิธีการอื่น ๆ ที่เคยมีมาก่อนหน้านี้ โดยที่

ผู้สร้างสรรค์งานจิตรกรรมหรืองานภาพถ่ายก่อนที่จะนำงานนั้นมาสร้างเป็น NFTs ย่อมถือเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ในงานจิตรกรรมหรืองานภาพถ่ายที่อยู่ใน NFTs ดังกล่าว

5.1.3 การละเมิดลิขสิทธิ์ในงานศิลปกรรมที่อยู่ในรูปแบบของ Non-Fungible Tokens

จากการศึกษาและวิเคราะห์ในหัวข้อ 4.3 พบว่าการกระทำที่เป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ที่อาจเกิดแก่งานอันมีลิขสิทธิ์ประเภทงานศิลปกรรมที่อยู่ในรูปแบบของ NFTs ได้แก่กรณีดังต่อไปนี้คือ (1) การละเมิดลิขสิทธิ์ที่เกิดขึ้นก่อนที่จะมีการนำงานศิลปกรรมมาสร้างเป็น NFTs, (2) การละเมิดลิขสิทธิ์ที่เกิดขึ้นภายหลังจากที่มีการนำงานศิลปกรรมมาสร้างเป็น NFTs และ (3) การละเมิดลิขสิทธิ์ในงานศิลปกรรมที่อยู่ในรูปแบบ NFTs เนื่องจากการละเมิดเงื่อนไขการใช้งานของ NFTs

การกระทำดังต่อไปนี้ต่องานจิตรกรรมหรืองานภาพถ่ายอันมีลิขสิทธิ์ที่อยู่ในรูปแบบของ NFTs อาจถือว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ได้ เช่น การนำงานจิตรกรรมหรืองานภาพถ่ายไปสร้างเป็น NFTs โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ หรือการที่บุคคลผู้เป็นเจ้าของ NFTs ที่มีสิทธิ์เพียงอ้างอิงเป็นงานจิตรกรรมหรืองานภาพถ่ายได้ใช้ประโยชน์จากงานจิตรกรรมหรืองานภาพถ่ายดังกล่าวเพื่อวัตถุประสงค์ในทางส่วนตัวหรือในเชิงพาณิชย์โดยนอกเหนือจากกรอบการใช้งานตามที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตให้ใช้งาน NFTs หรือกรณีที่บุคคลอื่นนอกจากบุคคลผู้เป็นเจ้าของ NFTs ที่มีสิทธิ์เพียงอ้างอิงเป็นงานจิตรกรรมหรืองานภาพถ่ายได้นำงานจิตรกรรมหรืองานภาพถ่ายไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์และกรณีอื่น ๆ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วในหัวข้อ 4.3

ในประเทศไทยและประเทศอังกฤษยังไม่มีกรอบข้อคิดเกี่ยวกับลิขสิทธิ์ในงานอันมีลิขสิทธิ์ที่อยู่ในรูปแบบของ NFTs แต่เคยมีการฟ้องร้องคดีในลักษณะดังกล่าวเกิดขึ้นในประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งคดีทุกคดีได้ยุติลงด้วยการที่คู่ความตกลงระงับข้อพิพาทกันได้โดยที่ศาลยังไม่ได้วินิจฉัยประเด็นแห่งคดีที่มีความเกี่ยวข้องกับ NFTs ที่มีสิทธิ์เพียงอ้างอิงเป็นงานอันมีลิขสิทธิ์โดยตรงแต่อย่างใดจึงไม่ปรากฏหลักการที่แน่ชัดหรือหลักการซึ่งเป็นที่ยอมรับในต่างประเทศในการพิจารณาและพิพากษาคดีเกี่ยวกับงานอันมีลิขสิทธิ์ประเภทงานศิลปกรรมที่อยู่ในรูปแบบ NFTs ที่ศาลไทยอาจจะนำมาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางเทียบเคียงเพื่อให้การพิจารณาและพิพากษาคดีได้ หากในอนาคตมีการฟ้องร้องคดีลักษณะดังกล่าวในประเทศไทย

5.1.4 การซื้อขาย Non-Fungible Tokens ที่มีสิทธิ์เพียงอ้างอิงเป็นงานศิลปกรรมบนแพลตฟอร์ม NFT Marketplaces ในกรณีที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายลิขสิทธิ์ของประเทศไทย

จากการศึกษาตามหัวข้อ 4.4 พบว่า การพิจารณาว่าการซื้อขาย NFTs ที่มีสิทธิ์เพียงอ้างอิงเป็นงานอันมีลิขสิทธิ์ประเภทงานศิลปกรรมบนแพลตฟอร์ม NFT Marketplaces ในบางกรณีอาจตกอยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ซึ่งจะต้องพิจารณาถึงข้อตกลงในการซื้อขาย NFTs หรือเงื่อนไขการใช้งานของ NFTs แต่ละโทเคน

การซื้อขาย NFTs ที่มีสินทรัพย์อ้างอิงเป็นงานจิตรกรรมหรืองานภาพถ่ายในบางกรณีอาจไม่ได้มีความเกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 โดยตรงกล่าวคือ ในกรณีที่เป็นการซื้อขายเฉพาะตัว NFTs ที่เป็นโทเคนดิจิทัลเท่านั้นหรือบางกรณีที่เป็นการซื้อขาย NFTs ที่เป็นโทเคนดิจิทัลเองโดยคู่สัญญาที่มีการตกลงให้มีการโอนกรรมสิทธิ์ในงานจิตรกรรมหรืองานภาพถ่ายที่เป็นสินทรัพย์อ้างอิงของ NFTs นั้นให้แก่ผู้ซื้อ NFTs ด้วยซึ่งจะมีผลเพียงทำให้ผู้ซื้อ NFT ได้ไปซึ่งกรรมสิทธิ์ใน NFTs และ/หรือกรรมสิทธิ์ในงานจิตรกรรมหรืองานภาพถ่ายดังกล่าวอย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งสองอย่างแล้วแต่กรณี แต่ไม่ได้มีผลให้ผู้ซื้อ NFTs ได้ไปซึ่งลิขสิทธิ์ในงานจิตรกรรมหรืองานภาพถ่ายซึ่งถูกนำมาสร้างเป็น NFTs นั้นแต่อย่างใด

ในทางกลับกัน การซื้อขาย NFTs ที่มีสินทรัพย์อ้างอิงเป็นงานจิตรกรรมหรืองานภาพถ่ายในกรณีที่พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 อาจเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรง ได้แก่ (1) การซื้อขาย NFTs ที่คู่สัญญาได้ตกลงกันโดยชัดเจนให้มีการโอนลิขสิทธิ์ในงานจิตรกรรมหรืองานภาพถ่ายที่เป็นสินทรัพย์อ้างอิงของ NFTs ให้แก่ผู้ซื้อ NFTs ด้วยซึ่งจะมีผลให้ผู้ซื้อ NFTs เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ในงานจิตรกรรมหรืองานภาพถ่ายดังกล่าวด้วย และ (2) กรณีที่พบโดยส่วนใหญ่คือการซื้อขาย NFTs ที่เป็นการซื้อขายโทเคนดิจิทัลพร้อมใบอนุญาตให้ใช้งาน NFTs ซึ่งกำหนดเงื่อนไขในการใช้งาน NFTs ที่มีลักษณะเป็นการอนุญาตให้ใช้สิทธิในงานจิตรกรรมหรืองานภาพถ่ายที่เป็นสินทรัพย์อ้างอิงของ NFTs นั้นเนื่องจากการที่ผู้สร้าง NFTs ซึ่งเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ในงานดังกล่าวอนุญาตให้ผู้ซื้อ NFTs ซึ่งเป็นเจ้าของ NFTs สามารถใช้สิทธิแต่เพียงผู้เดียว (exclusive rights) บางประการของเจ้าของลิขสิทธิ์ที่มีอยู่ในงานดังกล่าวได้ซึ่งจะมีผลให้เจ้าของ NFTs มีสิทธิใช้งานจิตรกรรมหรืองานภาพถ่ายที่เป็นสินทรัพย์อ้างอิงของ NFTs เพื่อวัตถุประสงค์ในทางส่วนตัวหรือในเชิงพาณิชย์ ทั้งนี้เป็นไปตามขอบเขตแห่งสิทธิที่กำหนดในใบอนุญาตให้ใช้งาน NFTs แต่ละโทเคน

นอกจากนี้ยังมีข้อพิจารณาว่าสัญญาซื้อขาย NFTs ที่มีสินทรัพย์อ้างอิงเป็นงานจิตรกรรมหรืองานภาพถ่ายนั้น โดยอาศัยการทำงานของสัญญาอัจฉริยะอาจถือเป็นสัญญาอิเล็กทรอนิกส์ได้เนื่องจากมีการระบุเงื่อนไขหรือข้อกำหนดแห่งสัญญาด้วยการเขียนโค้ดซึ่งถือเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ลงในสัญญาอัจฉริยะและสัญญาอัจฉริยะจะจับคู่คำสั่งและคำสั่งที่ทำในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์โดยอัตโนมัติรวมทั้งบังคับตามเงื่อนไขหรือข้อกำหนดแห่งสัญญาโดยอัตโนมัติ อย่างไรก็ตาม ในประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายเฉพาะที่ใช้บังคับแก่การทำสัญญาด้วยสัญญาอัจฉริยะ ดังนั้นจึงต้องนำกฎหมายที่มีอยู่ให้แก่พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาปรับใช้แก่การตีความเกี่ยวกับการเกิดสัญญาและผลของสัญญาซื้อขาย NFTs ที่เกิดจากการทำงานของสัญญาอัจฉริยะด้วย

5.2 ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากสารนิพนธ์เล่มนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาและแสวงหาแนวทางที่เป็นไปได้และมีความเหมาะสมในการคุ้มครองงานศิลปกรรมที่อยู่ในรูปแบบ NFTs ภายใต้บริบทของกฎหมายลิขสิทธิ์ของประเทศไทยที่มีผลใช้บังคับในปัจจุบันผู้วิจัยจึงขอแสดงความเห็นส่วนตัวเพื่อเป็นข้อเสนอแนะของงานวิจัยนี้ดังนี้

ประการแรก ผู้วิจัยมีความเห็นว่างานศิลปกรรมซึ่งรวมถึงงานจิตรกรรมและงานภาพถ่ายที่อยู่ในรูปแบบของ NFTs นั้นสามารถได้รับการคุ้มครองลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 หากงานดังกล่าวเข้าหลักเกณฑ์การได้มาซึ่งลิขสิทธิ์ ทั้งนี้อาจไม่จำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายลิขสิทธิ์ดังกล่าวที่มีอยู่เนื่องจากการนำงานจิตรกรรมและงานภาพถ่ายมาสร้างเป็น NFTs ถือเป็นวิธีการแสดงออกซึ่งงานสร้างสรรค์ให้ปรากฏรูปแบบหนึ่งแม้เป็นรูปแบบใหม่ที่แตกต่างไปจากที่เคยมีมาเท่านั้นแต่ไม่ได้ทำให้การตีความกฎหมายลิขสิทธิ์ที่มีอยู่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ดังนั้น การให้ความคุ้มครองงานจิตรกรรมและงานภาพถ่ายที่อยู่ในรูปแบบ NFTs ในฐานะงานศิลปกรรมจึงไม่ควรแตกต่างไปจากการให้ความคุ้มครองงานจิตรกรรมและงานภาพถ่ายที่มีการแสดงออกซึ่งงานให้ปรากฏในรูปแบบที่เคยมีมาก่อนหน้านี้

ประการที่สอง สำหรับปัญหาการละเมิดลิขสิทธิ์ที่เกิดขึ้นกับงานศิลปกรรมอันมีลิขสิทธิ์ต่าง ๆ ที่อยู่ในรูปแบบ NFTs ดังที่ผู้วิจัยได้กล่าวมาแล้วในหัวข้อ 4.3 นั้นอาจจะไม่ใช่เรื่องใหม่เนื่องจากไม่ได้มีความแตกต่างจากปัญหาการละเมิดลิขสิทธิ์ในงานอันมีลิขสิทธิ์ที่อยู่ในรูปแบบไฟล์ดิจิทัลอื่น ๆ ที่มีมาก่อนมากนัก เพียงแต่ในทางปฏิบัติยังมีความสับสนในด้านความเข้าใจของผู้สร้าง NFTs เองถึงสิทธิในการนำงานศิลปกรรมอันมีลิขสิทธิ์ใด ๆ มาสร้างเป็น NFTs ดังนั้น ผู้สร้าง NFTs ที่มีสินทรัพย์อ้างอิงเป็นงานอันมีลิขสิทธิ์ควรตระหนักถึงความเสี่ยงของการละเมิดลิขสิทธิ์ที่อาจเกิดขึ้นในขั้นตอนการสร้าง NFTs แพลตฟอร์ม NFT Marketplaces โดยเฉพาะอย่างยิ่งควรตรวจสอบว่าตนเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ที่แท้จริงในศิลปกรรมอันมีลิขสิทธิ์ที่นำมาสร้างเป็น NFT หรือไม่ นอกจากนี้ยังมีความสับสนในด้านความเข้าใจผู้ซื้อหรือผู้เป็นเจ้าของ NFTs เกี่ยวกับทรัพย์สินและสิทธิที่ตนได้รับจากการซื้อ NFTs ที่มีสินทรัพย์อ้างอิงเป็นงานศิลปกรรมอันมีลิขสิทธิ์ รวมทั้งผู้ซื้อหรือผู้เป็นเจ้าของ NFTs ควรต้องทำความเข้าใจถึงขอบเขตสิทธิของตนในการใช้งานอันมีลิขสิทธิ์ซึ่งเป็นสินทรัพย์อ้างอิงของ NFTs แต่ละโทเคนตามที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตให้ใช้งาน NFTs ซึ่งมีลักษณะเป็นการอนุญาตให้ใช้สิทธิ

ในกรณีที่มีการละเมิดลิขสิทธิ์เกิดขึ้นบนแพลตฟอร์ม NFT Marketplaces ต่าง ๆ เช่น แพลตฟอร์ม NFT Marketplaces ควรมีบทบาทสำคัญการจัดการปัญหานี้ได้ กล่าวคือ แพลตฟอร์ม

ควรจัดให้มีกระบวนการตรวจสอบตัวตนของผู้สร้าง NFTs และสิทธิของผู้สร้าง NFTs ที่มีอยู่ในงานอันมีลิขสิทธิ์ที่มีการสร้างหรือมีต้นเป็น NFTs โดยอาจนำเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาประยุกต์ใช้ในการตรวจสอบลิขสิทธิ์ เช่น เทคโนโลยีของ Digital Copyright Services Platform (DCSP) เป็นต้น ส่วนในด้านของเจ้าของลิขสิทธิ์หรือผู้มีส่วนได้เสียในงานอันมีลิขสิทธิ์ที่ถูกละเมิดนั้นอาจแก้ไขปัญหามือเบื้องต้น โดยใช้มาตรการตามมาตรา 43/6 ของพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2565 โดยมาตราดังกล่าวกำหนดถึงระบบการส่งหนังสือแจ้งไปยังผู้ให้บริการให้ลบเนื้อหาที่อ้างว่าละเมิดลิขสิทธิ์ซึ่งน่าจะนำมาใช้กับการละเมิดลิขสิทธิ์เกิดขึ้นบนแพลตฟอร์ม NFT Marketplaces ได้โดยสามารถยื่นหนังสือแจ้งการละเมิดลิขสิทธิ์ต่อแพลตฟอร์ม NFT Marketplaces ที่มีการเผยแพร่เนื้อหาอันละเมิดลิขสิทธิ์เพื่อนำเนื้อหาอันละเมิดลิขสิทธิ์ออกจากแพลตฟอร์มดังกล่าว นอกจากนี้ การจดแจ้งข้อมูลลิขสิทธิ์ต่อกรมทรัพย์สินทางปัญญาอาจช่วยจัดการกับปัญหาการละเมิดลิขสิทธิ์ในงานศิลปกรรมอันมีลิขสิทธิ์ที่อยู่ในรูปแบบ NFTs ได้ไม่มากนักน้อย โดยในปัจจุบันกรมทรัพย์สินทางปัญญามีมุมมองว่างานศิลปกรรมที่อยู่ในรูปแบบของ NFTs เป็น Soft power รูปแบบหนึ่งจึงสนับสนุนให้ศิลปินไทยที่สร้างงานศิลปกรรมในรูปแบบของ NFTs นำงานของตนมาจดแจ้งข้อมูลลิขสิทธิ์ต่อกรมทรัพย์สินทางปัญญาเพราะการจดแจ้งลิขสิทธิ์เป็นกลไกหนึ่งที่จะช่วยป้องกันการแอบอ้างหรือนำผลงานอันมีลิขสิทธิ์มาสร้างเป็น NFTs โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์รวมทั้งจะสร้างความมั่นใจในระดับหนึ่งให้แก่ผู้ซื้อ NFTs ที่มีสินทรัพย์อ้างอิงเป็นงานอันมีลิขสิทธิ์เพราะสามารถตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นกับกรมทรัพย์สินทางปัญญาได้

ประการสุดท้าย การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายลิขสิทธิ์ให้ครอบคลุมทุกปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นอาจเป็นสิ่งที่ทำได้ยาก แม้ว่าในอนาคตจะมีการพิจารณาถึงการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ให้ครอบคลุมถึงงานอันมีลิขสิทธิ์รูปแบบใหม่ดังอย่างเช่นงานอันมีลิขสิทธิ์ที่อยู่ในรูปแบบ NFTs หรือไม่ก็ตามแต่ในขณะนี้ยังไม่ได้แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายลิขสิทธิ์ ศาลและนักกฎหมายจำเป็นต้องอาศัยการตีความและปรับใช้กฎหมายลิขสิทธิ์รวมทั้งกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องที่มีผลใช้บังคับอยู่ด้วยความยืดหยุ่นและเหมาะสมแก่การให้คุ้มครองงานศิลปกรรมที่อยู่ในรูปแบบ NFTs ทั้งนี้ ในอนาคตคาดงานศิลปกรรมที่อยู่ในรูปแบบของ NFTs มีแนวโน้มที่จะเป็นที่นิยมอย่างต่อเนื่องและน่าจะมีการฟ้องร้องคดีเกี่ยวกับลิขสิทธิ์ในงานศิลปกรรมที่อยู่ในรูปแบบของ NFTs เกิดขึ้นในประเทศไทยซึ่งหากคำพิพากษาของศาลในคดีเหล่านั้นมีการวินิจฉัยประเด็นเกี่ยวกับ NFTs ทั้งในแง่กฎหมายลิขสิทธิ์และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องก็จะเป็นการสร้างแนวทางการตีความและการปรับใช้กฎหมายที่ชัดเจนยิ่งขึ้น